

Elektronikus Fizetési Szolgáltatók Szövetsége (EFISZ)

Reprezentatív véleménykutatás az elektronikus fizetési és digitalizációs trendek kapcsán

Az Elektronikus Fizetési Szolgáltatók Szövetsége (EFISZ) újabb országos reprezentatív közvélemény-kutatást készített: az Egyesület ezúttal az elektronikus fizetési és digitalizációs trendek kapcsán végezte el a felmérését.

A reprezentatív mintavételre a Magyarországon élő **18 év feletti internetező lakosság** körében, **2000 fő megkérdezésével**, úgynevezett CAWI – online megkérdezés – módszerrel került sor **2023 március vége és április közepe között**.

A teljes minta 52%-a (1048 fő) nő, 48%-a (952 fő) férfi, korcsoport szerint 23%-a (460 fő) 18-29 év közötti, 22%-a (436 fő) 30-39 év közötti, 23%-a (467 fő) 40-49 év közötti, 16%-a (316 fő) 50-59 év közötti, illetve 16%-a (321 fő) 60 éves vagy idősebb. (A Szövetség tavaly októberi felméréséhez képest megfigyelhető, hogy jelentősen nagyobb arányban vettek részt a 18-29 évesek – 7 százalékpont –, és jelentősen kisebb arányban a 30-39 évesek – 6 százalékpont – valamint az 50-59 évesek – 5 százalékpont.)

Településtípus szerint a teljes minta 20%-a (394 fő) budapestinek vallotta magát, 21%-a (435 fő) vármegyeszékhelyen él, 32%-a (638 fő) egyéb városban lakik, 27%-a (532 fő) községi, vagy falusi lakos. (Jelen esetben nem történt szignifikáns változás az előző EFISZ kutatáshoz képest.)

A teljes minta 36%-a (717 fő) alapkú végzettségű, 39%-a (776 fő) középfokú végzettségű, míg 25%-a (508 fő) felsőfokú bizonyítvánnyal rendelkező, 63%-a aktív foglalkoztatott, míg 35% inaktív (GYES-en, GYED-en, GYÁS-on lévő; nyugdíjas; munkanélküli; tanuló; egyéb). (Ezekben az esetekben sem történt szignifikáns változás a tavaly októberi EFISZ kutatáshoz képest.)

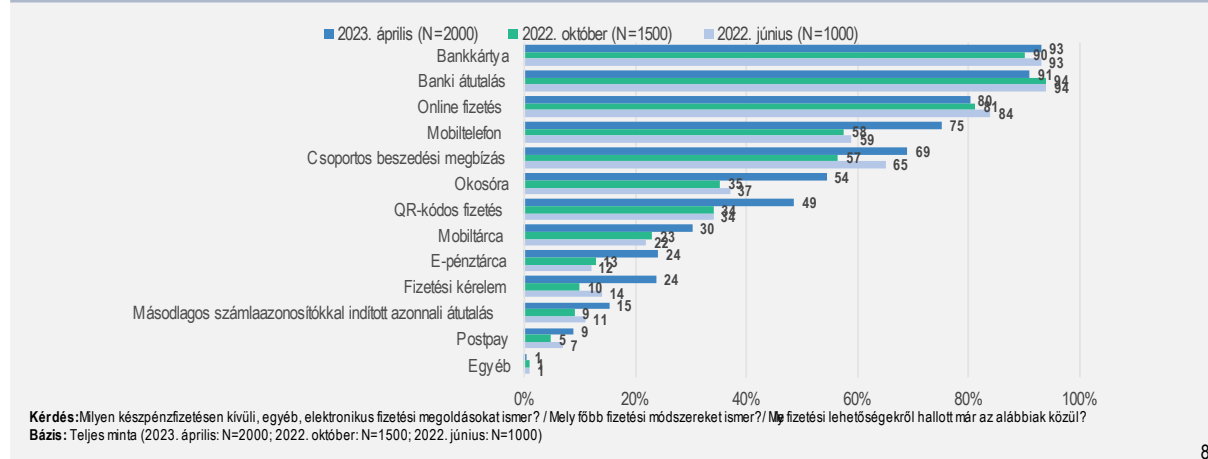
Elektronikus fizetési megoldások ismertsége, használata

A bankkártyás fizetés és a banki átutalás a legismertebb elektronikus fizetési lehetőségek, előbbit a teljes minta 90%-a, utóbbit 91%-a ismeri. A skála másik végén a postpay és a másodlagos számlaazonosítókkal indított azonnali utalás áll, mindkét fizetési mód ismertsége 20% alatti.

A tavaly őszi EFISZ kutatáshoz képest jelentősen nőtt a mobiltelefonos fizetés, az okosórás fizetés, a QR kódos fizetés, az e-pénztárca és a fizetési kérelem ismertsége is.

KÉSZPÉNZMENTES FIZETÉSI MEGOLDÁSOK ISMERTSÉGE

2023 áprilisában a tavaly októberi adatfelvételhez képest (90 százalék) növekedett a bankkártyát ismerők aránya, 93 százalék jelölte meg ezt a fizetési módot. A második legismertebb fizetési megoldás a banki átutalás, melynek ismertsége 2022 őszéhez képest (94 százalék) 3 százalékpontot csökkent (91 százalék). A megkérdezettek körében magas az online fizetést ismerők aránya is (80 százalék), ezt a válaszlehetőséget idén tavasszal 1 százalékponttal alacsonyabb arányban jelölték meg a válaszadók, mint az előző megkérdezésnél. Akárcsak a két tavalyi adatfelvétel során, idén is a másodlagos számlaazonosítókkal indított azonnali utalás (15 százalék jelölte meg) és a postpay (9 százalék jelölte meg) ismerete a legkevésbé jellemző a válaszadókra, de mindkét fizetési megoldásról magasabb arányban tudnak, mint az előző hullámban (6-4 százalékponttal).

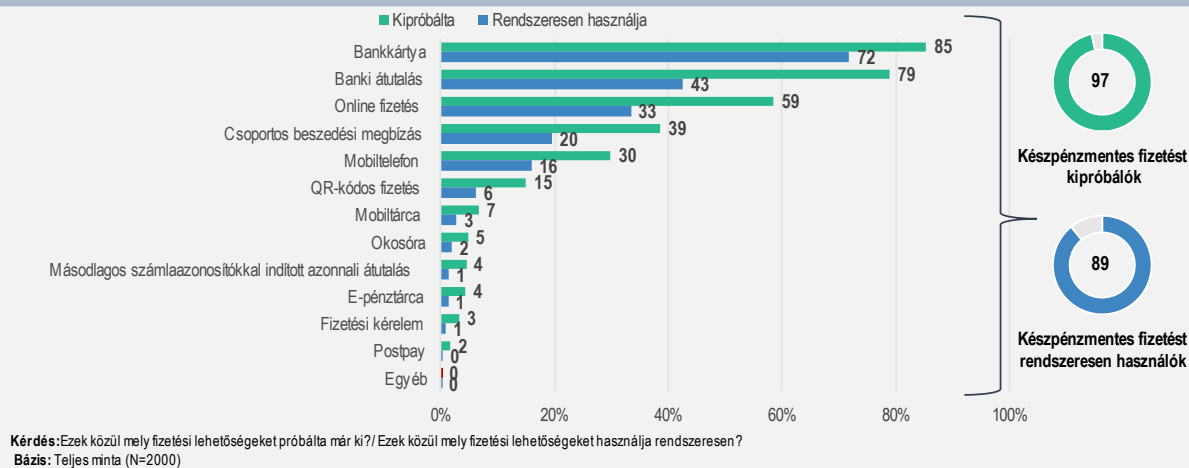

1. ábra

A teljes minta 97%-a próbált már ki valamilyen készpénzmentes fizetési megoldást, azok aránya, akik pedig rendszeresen használják is valamelyiket, 89%. **A legtöbb ember számára elsősorban a bankkártyás fizetés jelenti a készpénzmentes fizetést**, melyet a teljes minta 72%-a használ rendszeresen. **Mellette inkább a klasszikus digitális fizetési lehetőségekkel élnek rendszeresen a felmérésben résztvevők** (banki átutalás 43%, online fizetés 33%, csoportos beszédés 20%). Ez egyben azt is jelenti, hogy a viszonylag újabb megoldások rendszeres használata egyelőre kevésbé jellemző (postpay 0%, fizetési kérelem 1%, e-pénztárca 1%, másodlagos számlaazonosítókkal indított azonnali átutalás 1%).

KÉSZPÉNZMENTES FIZETÉSI MEGOLDÁSOK HASZNÁLATA

Az internetező felnőttek 97 százaléka próbált már ki készpénzmentes fizetési megoldást, és 89 százalék azok aránya, akik rendszeresen fizetnek ilyen módon. Legmagasabb arányban a bankkártyás fizetést próbálták ki a válaszadók (85 százalék), és a rendszeresen használók aránya is ennél az elektronikus megoldásnál a legmagasabb (72 százalék). A banki átutalás a második legismertebb a felsorolt fizetési megoldások közül, a válaszadók 79 százaléka kipróbálta már, azonban jóval alacsonyabb arányban használják rendszeresen (43 százalék), mint a bankkártyás fizetést. Az online fizetést a válaszadók 59 százaléka próbálta ki, és 33 százalék vált rendszeres használóvá.

2. ábra

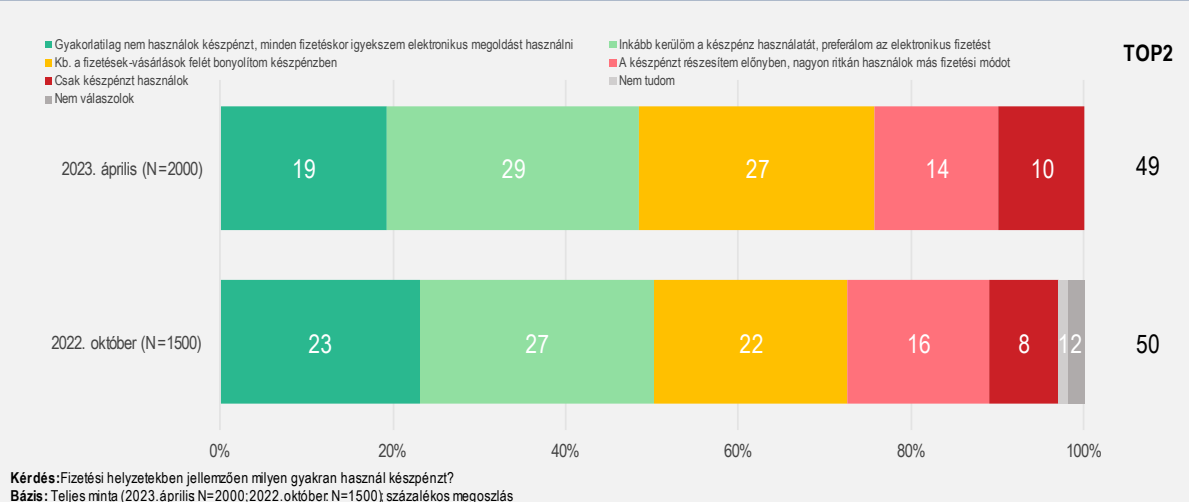
Elektronikus fizetés gyakorisága, használatának szinterei

A teljes minta fele az elektronikus fizetést preferálja a készpénzmentes fizetéssel szemben, azok aránya, akik gyakorlatilag nem használnak készpénzt 19%. Azok aránya, akik inkább a készpénzes fizetést részesítik előnyben 24%, a csak készpénzt használók aránya mindössze 10%.

A tavaly októberi felméréshez képest jelentős változás nem figyelhető meg ezen tekintetben.

KÉSZPÉNZHASZNÁLAT GYAKORISÁGA

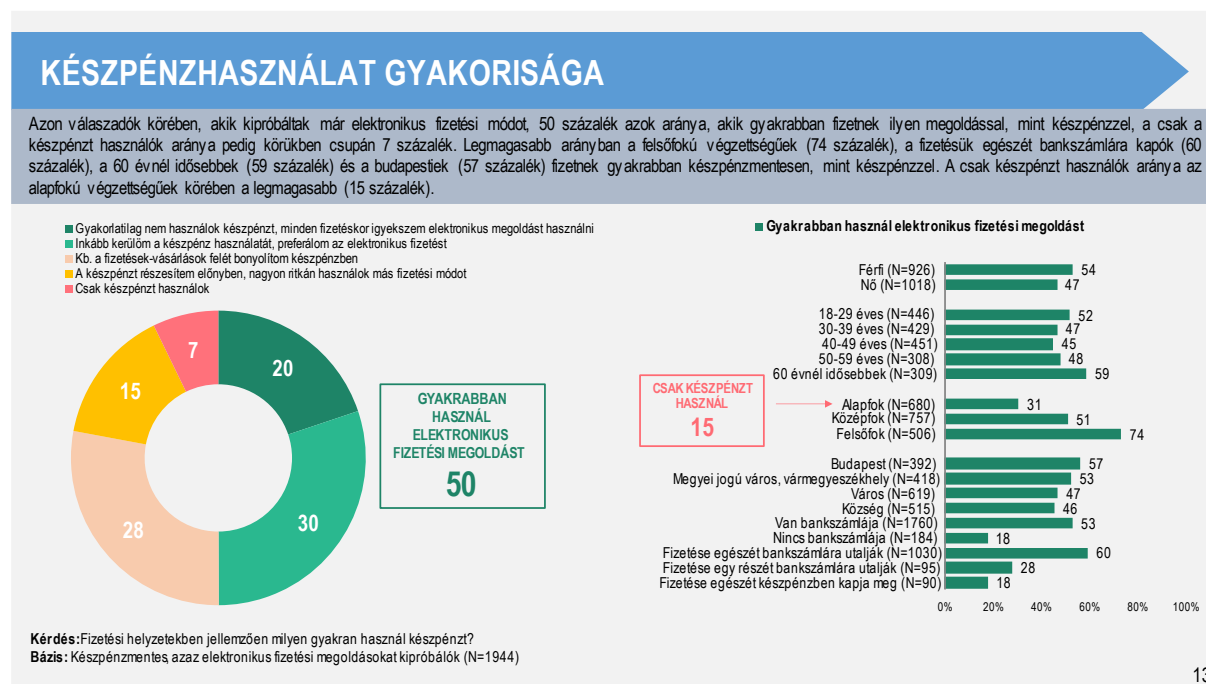
2023 áprilisában az internetező magyar felnőttek közel fele (49 százalék) gyakrabban használ elektronikus fizetési megoldásokat, mint készpénzt, ez 1 százalékponttal alacsonyabb arány, mint a 2022 októberében mért. A csak készpénzt használók aránya a tavaly őszi adatfelvételhez képest 8 százalékról 10 százalékra emelkedett, ami hibahatáron belüli eltérés.

3. ábra

Minél nagyobb valakinek az iskolai végzettsége, annál nagyobb a valószínűsége, hogy inkább elektronikus módon fizet. Míg az alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezők körében mindössze 31% az inkább digitálisan fizetők aránya, addig a középfokúak körében már 51%, a felsőfokúak körében pedig 74%.

Emellett elmondható az is, hogy **minél nagyobb településen él valaki, annál nagyobb a valószínűsége, hogy nem használ készpénzt.**

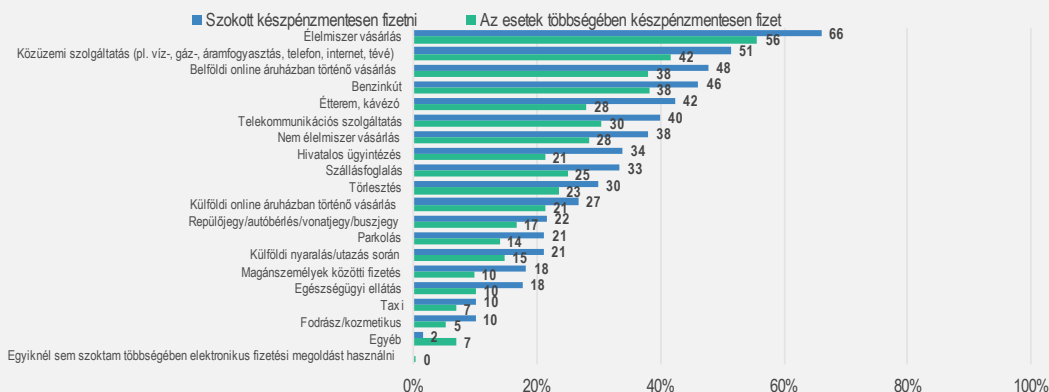

4. ábra

Elsősorban az élelmiszervásárlás során jellemző a készpénzmentes fizetés, az elektronikus fizetést használók 66%-a nyilatkozott úgy, hogy szokott digitálisan fizetni ilyen szituációban, 56%-uk pedig az esetek többségében nem használ készpénzt ilyen helyzetben. Érdemes kiemelni, hogy **ez az egyetlen olyan fizetési szituáció, amikor a felmérésben résztvevők több, mint 50%-a az elektronikus fizetést szokta választani.** Ezen kívül a közüzemi szolgáltatások fizetésénél, a belföldi online áruházban történő vásárlásnál, a benzinkúti vásárlásnál, az éttermi fizetésnél és a telekommunikációs szolgáltatások fizetésénél fordul elő, hogy a válaszadók legalább 40%-a szokott elektronikusán fizetni.

ELEKTRONIKUS FIZETÉSI MEGOLDÁSOK HASZNÁLATÁNAK SZÍNTEREI

A készpénzmentes megoldásokat (is) használó megkérdezettek legmagasabb arányban élelmiszer vásárlás során szoktak elektronikus megoldással fizetni (66 százalék), és 56 százalék azok aránya, akik a vásárlások többségénél így fizetnek. A közüzemi szolgáltatás díját a válaszadók 51 százaléka fizette már ki készpénzmentesen, 42 százalék rendszeresen így rendezi tartozását. Belföldi online áruházakban 48 százalék használ elektronikus fizetési módot (38 százalék rendszeresen), és a benzinkutaknál is népszerű a készpénzmentes megoldás (46 százalék szokott ilyen módon fizetni, 38 százalék rendszeresen). A kérdésre válaszolók legalacsonyabb arányban magánszemélyek között, egészségügyi ellátásért, taxiért és fodrász/kozmetikus szolgáltatásáért szoktak készpénzmentesen fizetni (18-18-10-10 százalék).

Kérdés: Milyen helyzetben szokott KÉSZPÉNZMENTES fizetési módokat (pl. bankkártya) használni? / Kérjük, jelölje meg az alábbiak közül azokat, ahol az esetek többségében KÉSZPÉNZMENTES módon (pl. bankkártyával) szokott fizetni!

Bázis: Készpénzmentes azaz elektronikus fizetési megoldásokat használók (N=1803) százalékos megoszlás

10

5. ábra

Digitális tudatosság, elektronikus fizetési szokások

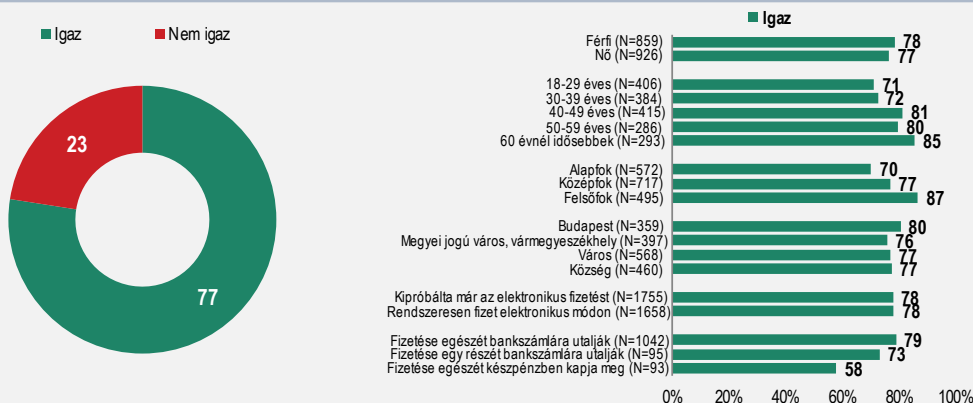
A felmérésben résztvevők 89%-ának van saját bankszámlája, ami alapjaiban határozza meg az emberek elektronikus fizetési lehetőségeit. **Minél nagyobb valakinek az iskolai végzettsége, annál valószínűbb, hogy rendelkezik saját bankszámlával.** Az alapfokú végzettségűek 80%-ának, a középfokú végzettségűek 92%-ának, a felsőfokú végzettségűek pedig 97%-ának van saját bankszámlája.

A fizetés átvételének módja is jelentősen befolyásolja az elektronikus fizetési szokásokat. A bankszámlával rendelkező dolgozók 85%-a kapja fizetése egészét elektronikus úton, 8% fizetése egy részét kapja bankszámlájára, míg szintén 8% fizetése egészét készpénzben kapja meg. Ez esetben is megfigyelhető, hogy **minél nagyobb valakinek az iskolai végzettsége, annál nagyobb a valószínűsége, hogy fizetése legalább egy részét elektronikus úton kapja.**

A bankszámlával rendelkezők 77%-a általában törekszik rá, hogy havonta csak annyi pénzt vegyen fel bankszámlájáról, ami után nem kell banki költséget fizetni. A 40 alattiakra kevésbé jellemző ez a fajta tudatosság, mint a 40 év felettiekre. **A felsőfokú végzettségűek és a 60 évesek és idősebbek figyelnek a leginkább erre,** előbbi csoporton belül 87%, utóbbi csoporton belül 85% azok aránya, akik tudatosan próbálják csökkenteni ilyen jellegű költségeiket.

PÉNZFELVÉTELI SZOKÁSOK

A bankszámlával rendelkező válaszadók több, mint háromnegyede (77 százalék) általában törekszik arra, hogy havonta csak annyi pénzt vegyen fel készpénzben bankszámlájáról, ami után nem kell banki költséget fizetnie. Leginkább a felsőfokú végzettségűek (87 százalék) és a 60 évnél idősebbek (85 százalék) ügyelnek a költségmentes pénzfelvételre. Az elektronikus fizetési módokat rendszeresen használóakra az összes bankszámlával rendelkező megkérdezetthez hasonló arányban (78 százalék) jellemző a készpénzfelvétellel járó banki költség elkerülése.

Kérdés: Igaz vagy nem igaz Önre a következő állítás? „Általában törekszem rá, hogy havonta csak annyi pénzt vegyek fel készpénzben bankszámlámról, ami után nem kell banki költséget fizetnem.”
Bázis: Bankszámlával rendelkezők (N=1784) százalékos megoszlás

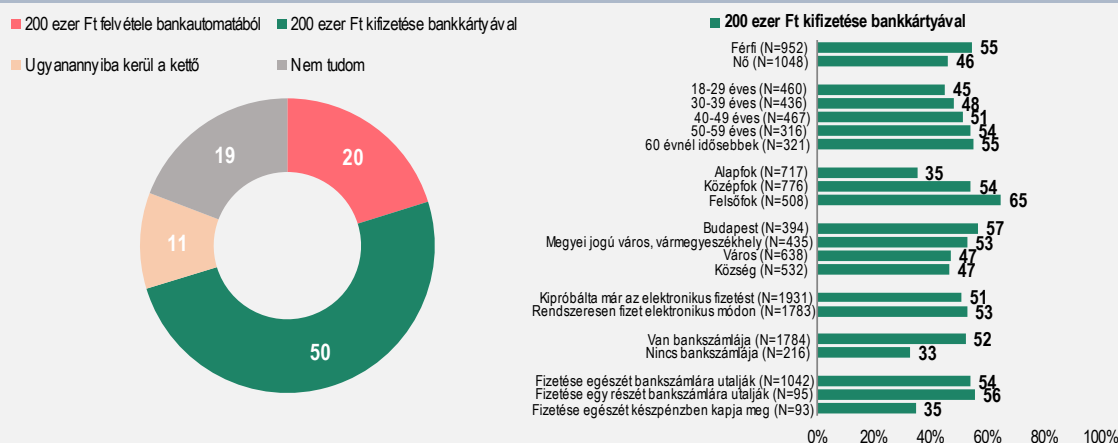
17

6. ábra

A teljes minta fele van vele tisztában, hogy a **bankkártyás fizetés olcsóbb, mint a készpénzfelvétel**. Jelentős különbség figyelhető meg a férfiak és a nők között, a fővárosban élők és a kisvárosokban, községekben élők között. Továbbá **minél idősebb valaki, illetve minél nagyobb valakinek az iskolai végzettsége, annál nagyobb a valószínűsége, hogy tisztában van ezzel**.

PÉNZFELVÉTEL KÖLTSÉGÉNEK ISMERETE

A kutatás résztvevőinek fele van tisztában azzal, hogy 200 ezer Ft kifizetése bankkártyával olcsóbb, mint 200 ezer Ft felvétele bankautomatából. Leginkább a felsőfokú végzettségűek (65 százalék) és a budapestiek (57 százalék) vannak tisztában ezzel a ténnyel. Legalacsonyabb arányban (35-33 százalék) az alapfokú végzettségűek, a bankszámlával nem rendelkezők, és a fizetésük egészét készpénzben kapók adtak helyes választ a kérdésre. A rendszeresen elektronikus módon fizetők 53 százaléka tudta a helyes választ.

Kérdés: Ön szerint melyik kerül kevesebb pénzbe egy vásárlónak? 200 ezer Ft felvétele bankautomatából vagy 200 ezer Ft kifizetése bankkártyával.
Bázis: Teljes minta (N=2000); százalékos megoszlás

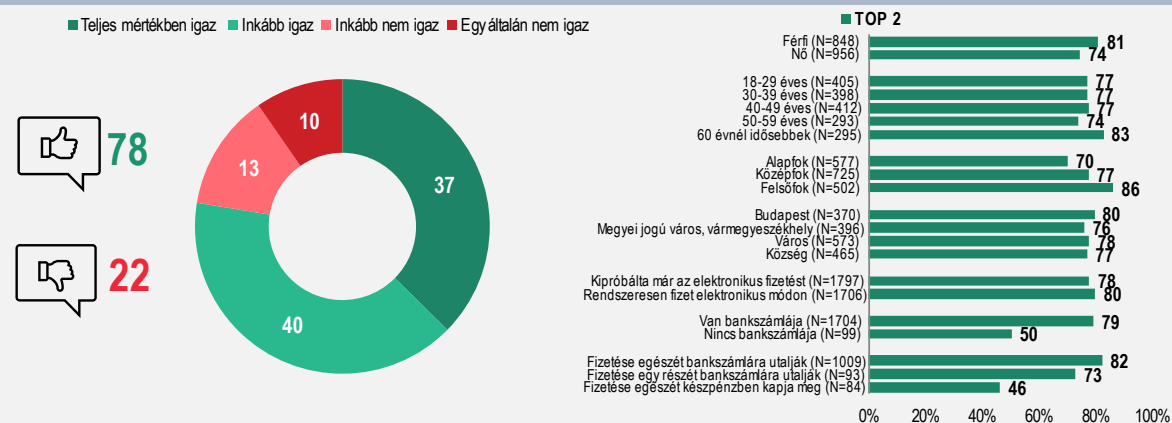
18

7. ábra

Az elektronikus fizetési megoldásokat használók 77%-ára teljes mértékben igaz vagy inkább igaz, hogy előnyben részesíti azokat a szolgáltatókat/üzleteket, akiknél lehet elektronikus módon fizetni. Ebben a tekintetben is különbség figyelhető meg a férfiak és a nők között, előbbiekre jobban jellemző az ilyen hozzáállás. Illetve itt is igaz az a megállapítás, hogy minél nagyobb valakinek az iskolai végzettsége, annál nagyobb a valószínűsége, hogy előnyben részesíti azokat a helyeket, ahol lehet elektronikus módon fizetni.

ELEKTRONIKUS FIZETÉSI LEHETŐSÉG ELŐNYBEN RÉSZESÍTÉSE

A készpénzmentes fizetési megoldásokat használók közel nyolctizedére (78 százalék) jellemző, hogy előnyben részesíti versenytársaikkal szemben azokat az üzleteket/szolgáltatókat, akiknél lehet elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni. Legmagasabb arányban a felsőfokú végzettségűekre (86 százalék), a 60 évnél idősebbekre (83 százalék), a fizetésüket teljes egészében bankszámlára kapókra (82 százalék), és a rendszeresen elektronikus megoldással fizetőkre (80 százalék) igaz ez az állítás inkább, vagy teljes mértékben. A bankszámlával nem rendelkezők fele, és a fizetés egészét készpénzben megkapók 46 százaléka részesíti előnyben az elektronikus fizetést.

Kérdés: Inkább igaz vagy inkább nem igaz Önre a következő állítás? „Előnyben részesítem versenytársaikkal szemben azokat az üzleteket/szolgáltatókat, akiknél lehet elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni.”

Bázis: Készpénzmentes az elektronikus fizetési megoldásokat használók (N=1803) százalékos megoszlás

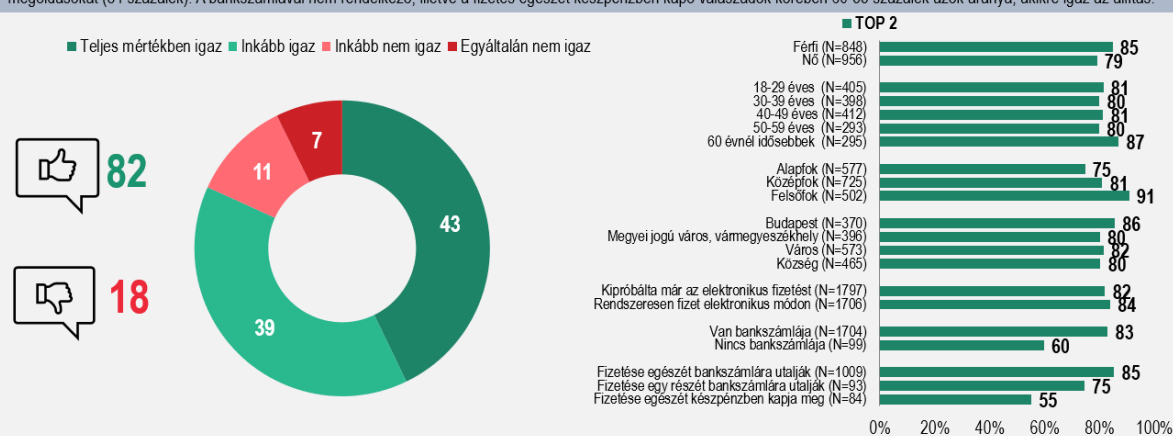
19

8. ábra

Az elektronikus fizetési megoldásokat használók 82%-ánál teljes mértékben alapelvárás vagy szinte alapelvárás, hogy tudjanak egy üzletben/szolgáltatónál digitális módon fizetni. Különösen igaz ez a felsőfokú végzettségűekre, a 60 évesekre és idősebbekre, valamint a fővárosiakra.

ELEKTRONIKUS FIZETÉSI LEHETŐSÉG ELENGEDHETETLENSÉGE

Az elektronikus fizetési megoldásokat használók több, mint nyolctizedére (82 százalék) igaz, hogy részükről alapelvárás, hogy egy üzletben/szolgáltatónál tudjanak elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni. Legmagasabb arányban azok tartják elengedhetetlennek a készpénzmentes fizetés lehetőségét vásárlásaik során, akik felsőfokú végzettségűek (91 százalék), 60 évnél idősebbek (87 százalék), budapestiek (86 százalék), az egész fizetésüket bankszámlára kapják (85 százalék), vagy rendszeresen használnak elektronikus fizetési megoldásokat (84 százalék). A bankszámlával nem rendelkező, illetve a fizetés egészét készpénzben kapó válaszadók körében 60-55 százalék azok aránya, akikre igaz az állítás.

Kérdés: Inkább igaz vagy inkább nem igaz Önre a következő állítás? „Részemről alapelvárás, hogy egy üzletben/szolgáltatónál tudjak elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni.”
Bázis: Készpénzmentes, azaz elektronikus fizetési megoldásokat használók (N=1803); százalékos megoszlás

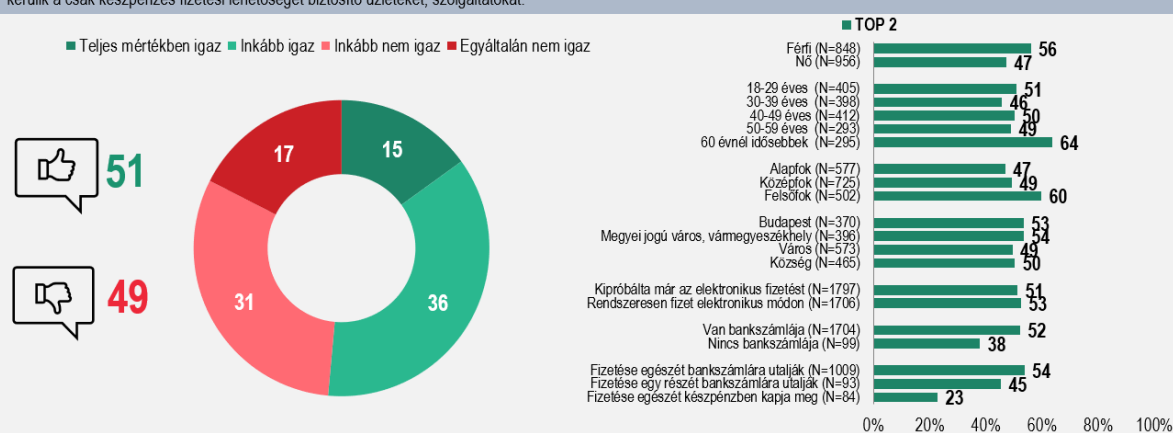
20

9. ábra

Az elektronikus fizetési megoldásokat használók felére teljes mértékben igaz vagy inkább igaz, hogy általában tudatosan kerülnek az olyan üzleteket/szolgáltatókat, akiknél nem lehet elektronikus módon fizetni. Jelentős különbség figyelhető meg a férfiak és a nők között, míg előbbieik körében 56%, addig utóbbiak körében 47% a hasonlóan cselekvők aránya. Jóval átlag felett találni ilyen válaszadókat a 60 évesek és idősebbek (64%) és a felsőfokú végzettségűek (60%) körében is.

CSAK KÉSZPÉNZES FIZETÉSI LEHETŐSÉG KERÜLÉSE

A készpénzmentes fizetési megoldásokat használó megkérdezettek 51 százalékára jellemző, hogy általában hosszútávon tudatosan kerülnek az olyan üzleteket/szolgáltatókat, akiknél nem lehet elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni. Ez az állítás elsősorban a 60 évnél idősebbekre (64 százalék) és a felsőfokú végzettségűekre (60 százalék) igaz inkább, vagy teljes mértékben. A bankszámlával nem rendelkezők, illetve a fizetés egészét készpénzben kapók között is viszonylag magas arányban előfordulnak olyanok (38-23 százalék), akik kerülnek a csak készpénzes fizetési lehetőséget biztosító üzleteket, szolgáltatókat.

Kérdés: Inkább igaz vagy inkább nem igaz Önre a következő állítás? „Általában hosszútávon tudatosan kerülök az olyan üzleteket/szolgáltatókat, akiknél nem lehet elektronikus módon (pl. bankkártyával) fizetni.”
Bázis: Készpénzmentes, azaz elektronikus fizetési megoldásokat használók (N=1803); százalékos megoszlás

21

10. ábra

Összefoglalás

Akárcsak az előző adatfelvétel során (90-94-81 százalék), 2023 áprilisában is a bankkártyás fizetés, a banki átutalás és az online fizetés a legismertebb készpénzmentes fizetési megoldások (93-91-80 százalék hallott róluk).

Közel minden felnőttkorú internetező magyar (97 százalék) kipróbált már legalább egyszer valamilyen elektronikus fizetési megoldást, és 89 százalék azok aránya, akik rendszeresen így fizetnek. A bankkártya és a banki átutalás a leginkább használt fizetési megoldások, az előbbi 85 százalék próbálta ki és 75 százalék használja rendszeresen, az utóbbit pedig 79 százalék próbálta ki, viszont csak 43 százalék vált rendszeres használójává.

A készpénzhelyettesítő megoldásokkal (is) fizető válaszadók elsősorban élelmiszer vásárlásakor (66 százalék) és közüzemi szolgáltatás befizetésekor (51 százalék) szoktak elektronikusan fizetni, 56-42 százalék azok aránya, akik rendszeresen készpénzhelyettesítő megoldásokkal intézik ezeket a tranzakciókat.

Hasonlóan az előző adatfelvételhez, 2023 áprilisában a kutatás résztvevőinek közel fele (49 százalék) gyakrabban fizet elektronikus módon, mint készpénzzel, a csak készpénzt használók aránya csupán 10 százalék.

A megkérdezettek 89 százaléka rendelkezik bankszámlával, a jelenleg dolgozók aránya pedig 66 százalék. A bankszámlával rendelkező dolgozók döntő többsége (92 százalék) számlájára kapja fizetésének legalább egy részét, 85 százalék az egészét.

A bankszámlával rendelkezők több, mint háromnegyede (77 százalék) törekszik rá, hogy havonta csak annyi pénzt vegyen fel készpénzben a bankszámlájáról, ami után nem kell banki költséget fizetnie, leginkább a felsőfokú végzettségűekre és a 60 év felettiekre (87-85 százalék) jellemző ez az állítás.

A kutatás résztvevőinek fele tudja, hogy 200.000 Ft-ot olcsóbb kifizetni bankkártyával, mint felvenni a bankautomatából, a felsőfokú végzettségűek és a fővárosban élők a leginkább tájékozottak ebben (65-57 százalék).

A készpénzmentes fizetési megoldásokat használók 78 százalékára igaz, hogy előnyben részesítik versenytársaikkal szemben azokat az üzleteket/szolgáltatókat, akiknél lehet elektronikusan fizetni, és 82 százalékuknak alapelvárás, hogy az üzletben legyen lehetőség készpénzhelyettesítő megoldással fizetni. Mindkét állítás leginkább a felsőfokú végzettségűekre (86-91 százalék) és a 60 év felettiekre (83-87 százalék) igaz.

A készpénzhelyettesítő megoldásokkal (is) fizetők körülbelül fele (51 százalék) nyilatkozott úgy, hogy általában hosszútávon tudatosan kerül az olyan üzleteket/szolgáltatókat, akiknél nem lehet elektronikusan fizetni, a csak készpénzes fizetési lehetőség kerülése is elsősorban a 60 év felettiekre (64 százalék) és a felsőfokú végzettségűekre (60 százalék) jellemző.

Budapest, 2023.05.08.

Az Elektronikus Fizetési Szolgáltatók Szövetsége (EFISZ) weboldalain elhelyezett minden képi megjelenést, szöveget, letölthető dokumentumot, információt, egyéb tartalmat, ideértve azok elrendezését, megjelenési formáját is, szerzői jog védi. Hivatkozni rájuk, idézni belőlük csak a forrás pontos megjelölésével lehet. A weboldalakon található tartalmak egészének vagy valamely azonosítható részének bármilyen formában történő felhasználása – a személyes használatot meghaladó mértékben – kizárólag az EFISZ kifejezett, erre vonatkozó előzetes írásos engedélyével lehetséges.